

Sara González

ESTOLDAK ASTINDUZ

KAZETARIA

“Arkitektura ikasteko asmoarekin batxilergo teknologikoa egin nuen. Baina selektibitatearen atarian iritziz aldatu nuen: betidanik gustatu izan zait idaztea, batez ere inguratzen ninduen errealitatea deskribatzeko. 2001eko irailaren 11ko atentatuen harira, komunikabideen paperak interesa piztu zidan. Egunkaria nire habitat naturala da. Baina anitz ikasten dut irratian eta telebistan egiten ditudan kolaborazioetan: mikrofono bat aurrean izatea edo idazten ditudan artikuluak sinatzea erantzukizun handia da. Horregatik esfortzu berezia egiten dut argitasunez arrazoitzeko, errealitate baten ertz guztiak kontuan hartu eta ikuspuntu desberdinak egon daitezkeela ulertuz”.

“Beldurra da gizartea kontrolatzeko arma”

Kazetaria eta analista politikoa da Sara González (Sant Celoni, Katalunia, 1985). Disidentziaren kriminalizazioa agerian jarri du argitaratu berri duen *Per raó d’Estat* (Estatu arrazoiegatik) liburuan, Espainiako Estatuko estolden egitura politiko, polizial, judizial eta mediatikoetan barrena murgilduz.

SAIOA BALEZTENA JORDI BORRÀS

Liburua idatzi ondotik argi gelditu al zaizu nor dagoen Espainiako Estatuko estolda egituren atzean?

Argi gelditu zaidana da ezin dela ziurtatu hierarkikoki lan egiten duen pertsona talde jakin bat dagoenik, bulego batean estatuaren funtsak babesteko asmoz noren kontra, noiz eta nola jokatu erabakitzen duena. Hala izango balitz, erraz detektagarria izango litzateke. Froga da sistema horren antzekoena dela “polizia patriotikoa” izeneko, eta komisarioen arteko guda baten ondotik identifikatua izan dela.

Zoritxarrez, sistema dezente konplexuagoa da, hainbat elementu dituen amarauna: ultra-konserbatzaileria den joera politiko bat; erakundea desagertuta ere bere horretan jarraitzen duen ETaren terrorismoaren kontra 40 urtez indartutako salbuespenezko legedia; mahuka zabaleko kultura poliziala; kontakizun polizialak onartzeko joera duten epaileak eta bozgorailu gisa jokatzen duen sistema mediatikoa.

Zein da egitura horren erronka?
Estatu arrazoientzat mehatxua direla

uste duten mugimendu, ideologia politiko eta fenomenoak desaktibatzea. Erran daiteke hiru direla defendatzen dituen aspektuak: lurralde batasuna, ordenaren eta agintearen printzipioa eta sistema kapitalista babestea. Horretarako, ekintza polizial eta judizialen bitartez iritzi publikoa baldintzatzen saiatzen dira. Beldurra da gizartea kontrolatzeko arma.

Disidentzia zigortzea kontu berria ez dela aldarrikatzen duzu. Zenbateraino uste duzu, Katalunian, errepresioaren errealitatearen ezagutza prozesu independentistaren harira soilik zabaldu dela?

Distantzia fisikoak eta denborazkoak errealitatea distortsionatzen du, are gehiago gizartearen memoria motza izan ohi denez. Kataluniako gizartearen gehiengoak denbora luzez ez du euskal gatazkaren berririk izan, terrorismoaren kontrako borrokarekin justifikatu baita hamarkadetan ezker abertzalearen eta anarkismoa bezalako mugimenduen kontrako jazarpena. Eta Euskal Herrian eginda koaren gaineko kontzientziarik ez da hartu Kataluniako gatazkan aplikatzen.

"Hedabideek akusazioaren kontakizuna egia osotzat jotzen dutenean kontakizun jakin bat mamitzen laguntzen dute".

tu den arte. Orduan piztu da denboran errepikatzen den eredu bat eta salbuespenezko legedi bat dagoenaren gaineko kontzientzia, desberdintasun erabakigarriarekin: Kataluniako gatazkan ez dela erakunde terroristarik egon.

Martxelo Otamendirena eta Iñaki Abadena dira euskal disidentziaren testigantzak zure liburuan.

Nola joan ziren elkarrizketak?

Hagitz hunkigarriak eta paradigmaticoak izan ziren, hain zuzen ere, aipatzen dizudan eredu hori ulertzeko. Euren sufrimendua ulertzeko atek ireki dizkidaten heinean liburuko testigantzen esku-zabaltasunaren adibide argiak dira biak. Otamendi sekulako komunikatzailea da eta gai da, hamazazpi urte pasa direnean ere, bizitako sarrakioa zehatz-mehatz azaltzeko. Abadek, oraindik kondena betetzen ari denez, bere egunerokotasunari aurre egiteko inpotentzia eta etsipena helarazten ditu.

Zein irakurketa egiten duzue eurek elkarrizketatu ondotik?

Hasteko, mota horretako operazio baten biktima izateak talka eragiten duela,

eta erreparaziorik ez dagoela. Otamendiren torturatuzaileei ez zaie kargu hartu; Polizi kontakizunak zein sumarioak azukre-koxkor baten moduan desegiten dira. Bertzalde, terrorismo akusazioaren ostean bertzelako asmoak daudela eta interes politikoa gatik ETaren mamua bizirik mantendu nahi dela. Eredu hori Kataluniara bideratu da azkenaldian, adibidez, CDRetako aktibistak indarke-riarekin edo terrorismoarekin lotuz, Tamara Carrascorekin gertatu bezala.

Hedabideak estolden parte direla aipatu duzu.

Hedabideek akusazioaren kontakizuna egia osotzat jotzen dituzten kontakizunak eta polizia erakundeak "ustezko" gisa azaldu ordez gertaera gisa aurkezten dituztenean iritzi publikoan kontakizun jakin bat mamitzen laguntzen dute. Zailtasunik gabe. Eta gero, kontakizun hori desmuntatzen denean kazetariak absolutioari ez badiote akusazioari eman zioten garrantzia bera ematen bidegabekeria bikoitza eragiten dute.

Espaniako Barne Ministro ohi Jorge Fernández Díazekin ere solastu zara.

Nola joan zen?

Galdetu beharreko guztia galdetu nion eta berak dena erantzun zuen, nahiz eta nire planteamenduarekin ados ez zegoen. Eta noski, bere asmoa izan zen defendatzea, lehenik eta behin bere buruaren garbitasuna, eta gero ekintza polizial eta judizialarena.

Agerian utzi duzue Euskal Herriko eta Kataluniako independentismoa eta Podemosen ingurua jazarri dituztela estoldek. Elkarren artean politikoki nahikoa kooperatu dutela uste duzue?

Inolaz ere ez. Errepresioak eta sare berdinen biktima izateak elkartzasuna sustatu beharko luke, borroka alderdikoiarengatik egon ez dena. Aldiz, estoldek independentismoaren kontrako auziak aktibatu dituztenean, Podemos oin-puntetan igarotzen saiatu da, bereziki Moncloan gobernatzen ari direnez geroztik. Eta alderantziz, Podemos urakanaren begian egon denean. Azken urteetan *statu quo*a gehien astindu duten bi mugimenduen arteko borroka konpartituarri zukua atera ordez, bakoitzak bere onura lehenetsi du bertzearen kalterako. ●